

ŠVÝČARKA, KTERÁ MALUJE HORŇÁCKO A DĚLÁ SKVĚLÉ SÝRY

Chodí do hospody na pivo, miluje moravský folklor, český chleba, olomoucké tvarůžky, slivovici a zákusky indiány... Ale pochází ze Švýcarska. Doris Windlin, Švýčarka žijící v Poděvousích nedaleko Plzně, se živí jako malířka a příležitostně také jako producentka typického švýcarského sýra.

TEXT MICHAELA BUČKOVÁ

Potkat ji můžete jako romantickou malířku v dlouhých šatech s kloboukem na hlavě a štětcem v ruce anebo v riflích a košili, jak zápasí s velkým měděným kotlem a padesáti litry mléka, když vyrábí pravý alpský sýr.

To jsou dvě téměř neslučitelné tváře čtyřicátnice Doris Windlin, pocházející ze statku na samotě nad městečkem Kerns ve středním Švýcarsku.

Do Česka se dostala před dvaceti lety úplnou náhodou. Studovala v Lucernu uměleckou školu Kunstseminar, kterou založil v roce 1973 emigrant Radoslav Kutra. V dějinách probírali i vývoj českého umění, které jí učarovalo. Když pak Kutrovi nabídli práci na brněnské Fakultě výtvarných umění, rozhodla se, že bude ve studiu figurální malby pokračovat na Moravě. „Vzali mě, ale až tady mi došlo, že všichni

nic proti složitosti češtiny.

mluvíte česky,“ směje se a dodává, že poprat se s češtinou bylo hodně náročné. Vlastně to nejtěžší, co ji v životě potkalo. V devadesátých letech totiž v Česku téměř nikdo nemluvil německy ani anglicky. „Lidé se mě často ptají, zda byl na salaši, kde jsem vyrůstala, tvrdý život, odpovídám jim, že to není nic proti složitosti češtiny.“ Tu ovšem zvládla na výbornou. Z akcentu sice poznáte, že je cizinka, bravurně si však poradí i se slovy jako „řeřicha“.

Když se jí zeptám na rozdíl mezi oběma zeměmi, dlouho přemýšlí... Prý si zvykla rychle. „Češi umí

jsou dva světy, které většinou k sobě nepatří,“ vzpomíná na dospívání.

V Česku to jde a vzniklo to vlastně docela spontánně. V roce 2001 přijel do Valašských Klobouk vystupovat tradiční švýcarský soubor, dorazil i otec Doris a při té příležitosti spolu vyráběli sýr. Když táta odjížděl, daroval jí obrovský měděný kotol, ve kterém se mléko zahřívá. Tím to celé začalo. Vyrobit sýr Doris uměla. Když jí bylo 21 let, pracovala v létě na salaši v Lungernu, kde měla na starosti šestnáct krav a výrobu sýra. Nikdy ji však nenapadlo, že se tomu může poloprofesionálně věnovat i v Česku.

KDO JE DORIS WINDLIN

Krásná, energická, plná nápadů – taková je Doris Windlin pocházející z centrálního Švýcarska. Vystudovala uměleckou školu Kunstseminar v Lucernu a pak pokračovala na Fakultě výtvarných umění v Brně. Žije v Podivousích mezi Plzní a Domažlicemi a je tam velmi spokojená. Její obrazy byly vystavovány na mnoha místech: v Uherském

Brodě, Jazz klubu Reduta, olomouckém Divadle hudby, Hradci Králové, Brně, Lucernu i Moskvě. Největším oceněním její malířské práce pro ni je, že získala na příští rok malířské stipendium do Berlína. Kromě moravského folkloru také obdivuje české zpěváky – oblíbila si Radůzu, Václava Koubka či Tomáše Kluse. www.atelier-doris.cz

improvizovat, tady se prostě počítá tím, že se stane chyba. Třeba když ve Švýcarsku na plakátě překlep, stal konec světa. A já je uklidňuji, že to tak není,“ naráží Doris na švýcarskou pečlivost a dodává, že se jí podařilo se v Česku obklopit zajímavými lidmi a tak vlastně rozdíl mezi oběma národy téměř nevnímá. Až na jednu věc. V Česku ji zaráží, jakou moc mají peníze a jak jsou lidé neranění tam, kde to vůbec nemá co plat. „Když má Švýcar úspěch a ještě skromný, lidé mu fandí a jsou na něj rádi, že něco dokázal. Kdyby se ale zřehodou dozvěděli, že je to křivák, že ze žebříčku okamžitě spadne dolů. Obužel v Čechách je to naopak.“

Rozdělený život

ale se dá spojit malování s výrobou sýrů? Ve Švýcarsku to šlo těžko. Odiče měli statek, musela doma zůstat. Duší ale byla umělkyně chtěla studovat malbu, což bylo tradičním Švýcarsku těžko slučitelné. „Selka a malování? Můj život byl vždy rozdělený. Většinou ignorovali, jsem i malířka. Ve Švýcarsku to

„Dnes se lidé koukají, jak dělám sýr, mezitím si prohlížejí vystavené obrazy a ptají se, co maluji a proč. U vás se i děti ze statků mohou věnovat umění,“ zdůrazňuje.

Doris dnes dělá sýry dvakrát až čtyřikrát do roka, většinou u příležitosti různých akcí (například Obchodní komory Švýcarsko – Česká republika či na slavnostech na Slovákku). Jedná se o jednoduchý alpský sýr, který sedláci vyrábějí na salaši.

Když už se do toho pustí, zpracovává rovnou 50 litrů mléka. Sehnat to správné mléko není v Česku úplně jednoduché. Krávy se nemají krmit siláží a senáží. To se tu ale špatně hledá. „Na salaši jsem musela zpracovat i 350 litrů mléka, tady jsem ráda, že seženu 50 litrů. Z toho udělám pět kilo sýra,“ dodává. Její sýry zrají tři měsíce až rok, většinou se tak děje na chodbě rodinného domu v Podivousích. „Nemám nejideálnější podmínky, na tom musím ještě zapracovat.“

Povolání: malířka

Může se dnes vlastně člověk uživit, když si do daňového přiznání wpisuje

Sýr vyrábí Doris jen párkrát ročně při různých folklorních akcích

slovo malířka? „Žiji skromný život, netoužím po zbytečnostech a jde to,“ říká s úsměvem. Je na volné noze, maluje, vede malířské kurzy jak v Česku (na Sázavě a na Svatém Hostýně), tak i ve Švýcarsku. Už dvacet let jí do kurzů chodí noví a noví zájemci a to ji velmi těší.

Hodně maluje krajinu. Zamilovala si Horňácko, kam jezdí pravidelně v létě odpočívat a malovat. Obdivuje zdejší folklor i zachovalou přírodu, místní lidé jsou jí blízcí svou mentalitou. Ráda dělá portréty a velmi ji baví hospodské motivy. „Ovšem pouze do doby, než hospodu

v Podivousích zrekonstruovali,“ směje se a dodává, že si dělá svoje, nenechává se ovlivnit módou a vlastně se jí dnešní styl volného umění a bláznivých nápadů moc nelíbí. Všichni dělají všechno a vlastně skoro nic. „To, že jsem si šla svou cestou, se mi vyplatilo. Získala jsem na příští rok stipendium do Berlína. Čtyři měsíce mohu v klidu malovat, aniž bych se starala, z čeho zaplatím nájem.“

Obrazy si kupují Češi i Švýcaři. A v posledních čtyřech letech se začínají ozývat i sběratelé. Letos například malovala cyklus 22 obrazů v hospodě Kovárna v Domažlicích. ■

INZERCE

**Pojďme si společně
zpříjemnit adventní
čas a již počtvrté
si ve stejný den
a stejnou hodinu
zaspívat pět
stejných koled.**

**Ve středu 10. 12. 2014 v 18.00
se spojí regiony a rozezná náměstí
vánočními koledami**

Pošlete nám zprávu z místa, kde si s přáteli zaspíváte, a my Vám rozsvítíme vánoční hvězdičku na mapě a napíšeme v regionálním Deníku.

**Přidejte se k nám a sledujte svůj
regionální Deník a regionální
stanici Českého rozhlasu.**

Texty koled najdete 10. 12. 2014
ve svém regionálním Deníku.

deník

Rádio vašeho kraje
Český rozhlas

Více informací na www.ceskozpivakoledy.cz